

MISTRZOWIE KRYMINAŁÓW PISZĄ O PRZESTĘPSTWACH PRZECIWKO ZABYTKOM

Posted on 28 grudnia 2022

Ambasadorami kampanii Narodowego Instytutu Dziedzictwa – „Zabytki to Twoje dziedzictwo. Nie pozwól niszczyć. Reaguj!” – są najlepsi polscy pisarze kryminałów. Z tej okazji napisali mrożące krew w żyłach opowiadanie o przestępstwach i wykroczeniach przeciwko zabytkom.

Z badań przeprowadzonych przez NID wynika, że ponad 80% Polaków deklaruje konieczność dbania o dziedzictwo, ale już tylko 40% deklaruje osobiste zaangażowanie w taką ochronę. Brak poczucia odpowiedzialności za dobro wspólne oraz brak wiedzy, jak właściwie chronić zabytki – to najpoważniejsze zagrożenia dla przyszłości naszego dziedzictwa kulturowego. Dlatego Narodowy Instytut Dziedzictwa od kilku lat prowadzi akcję Zabytki to Twoje dziedzictwo. Nie pozwól niszczyć – reaguj, która ma na celu uświadamianie szerokiego grona odbiorców o istotnej roli zabytków w naszym życiu i konieczności ich ochrony. We wcześniejszych edycjach akcji były poruszane między innymi problemy przestępczości przeciwko zabytkom archeologicznym oraz dewastacji obiektów ważnych dla kolejnych pokoleń. Do współpracy zapraszano ambasadorów akcji, a nawet zainicjowano ruch społeczny pod hasłem #niemamojezgodynato – aby każdy mógł wyrazić swój sprzeciw wobec dewastowania zabytków.

W 2021 roku do ambasadorów akcji „Zabytki to Twoje dziedzictwo. Nie pozwól niszczyć. Reaguj!” dołączyli polscy pisarze kryminałów. Hanna Greń, Ryszard Ćwirlej, Bartosz Szczygielski oraz Marcin Wroński napisali wciągające, mrożące krew w żyłach opowiadania o przestępstwach i wykroczeniach przeciwko zabytkom. W tym roku kolejne opowiadania przygotowują następujący autorzy: Joanna Jodełka, Marta Guzowska, Leszek Talko, Piotr Borlik oraz Tomasz Duszyński.

Udział tych pisarzy w kampanii Narodowego Instytutu Dziedzictwa nie jest przypadkowy. Jak sami piszą w mediach społecznościowych, do kampanii włączyli się nie tylko z poczucia obowiązku, ale także z wielką przyjemnością.

– Drodzy Państwo zostałem jednym z ambasadorów kampanii „Zabytki to Twoje dziedzictwo. Nie pozwól niszczyć. Reaguj!”, do której zaproszono polskich pisarzy kryminałów – pisze na Facebooku Tomasz Duszyński. (...) Jeśli śledzicie moje poczynania związane z historią regionalną domyślacie się, że wziąłem udział w tym projekcie z ogromną przyjemnością. W ten sposób powstało opowiadanie: Rembrandt, Minerwa i konserwa, które mam nadzieję przypadnie Wam do gustu. Tytuł przewrotny, ale nie ma się co dziwić, bo wymyślił go tak naprawdę komisarz Antoni Wróbel, który wraz z bratanicą zostaje wplątany w sprawę szajki fałszerzy i złodziei cennych obrazów.

Dla Marty Guzowskiej troska o zabytki archeologiczne jest szczególnie bliska. Zachęcając czytelników do przeczytania opowiadania napisanego wspólnie z Leszkiem Talko pt. „Pierścień czarownicy”, podzieliła się na Facebooku swoimi obserwacjami:

– W lesie niedaleko naszego domu regularnie pojawia się facet z wykrywaczem metali. Nie wiem, czy ma pozwolenie, bo na każdą próbę zagadania odwraca się i odchodzi. (...) niszczenie przeszłości to nie jest znikoma szkodliwość społeczna! Bo ta zniszczona przeszłość jest już nie do odtworzenia. Archeologia to stan umysłu. Kto raz dał się wciągnąć w odkrywanie i ochronę przeszłości, tego nigdy nie przestanie to obchodzić. Dlatego ucieszyłam się jak dziecko, a jednocześnie poczułam się naprawdę dumna, kiedy zostałam zaproszona do kampanii „Zabytki to Twoje dziedzictwo. Nie pozwól niszczyć. Reaguj!” pod egidą Narodowego Instytutu Dziedzictwa. I razem z Leszkiem Talko Leszek Talko (który przecież jest moim kolegą z roku, studiowaliśmy razem archeologię!), postanowiliśmy trochę postraszyć nielegalnych poszukiwaczy z wykrywaczami w naszym nowym opowiadaniu.

Również Piotr Barlik nie miał wątpliwości, że kampania społeczna Narodowego Instytutu Dziedzictwa jest ważna, dlatego nie wahał się czy wziąć w niej udział:

– Gdy zaproponowano mi udział w kampanii „Zabytki to Twoje dziedzictwo. Nie pozwól niszczyć. Reaguj!” organizowanej przez Narodowy Instytut Dziedzictwa, polegający między innymi na napisaniu opowiadania kryminalnego poruszającego temat zbrodni przeciw zabytkom, nie wahałem się ani chwili. Co więcej, od razu wiedziałem, kogo osadzić w roli głównej. Aż żałuję, że zawczasu nie zadałem Wam pytania, który z bohaterów moich dotychczasowych powieści idealnie wpasowałby się w klimat panujący w zabytkowym dworcu na Kaszubach. Myślę, że większość z Was byłaby zgodna, że do tej roli nadaje się Hubert Czarny. Kto jak nie on z uśmiechem na twarzy zagłębi się w historię sięgającą nawet czasów odsieczy wiedeńskiej? Nie chcę zdradzać zbyt wiele z fabuły, by nie pozbawiać Was przyjemności samodzielnego odkrywania tej historii. Powiem jedynie, że znajdzie się tu miejsce dla Królów Kaszubów, okoliczności nadania Kaszubom tytułów szlacheckich, a także waszych ulubionych gofrów.(...) Koniecznie dajcie znać w komentarzach, jak podoba Wam się „odkurzenie” Huberta i czy dobrze wytypowaliście sprawcę.

Zapraszamy na stronę internetową kampanii, gdzie dostępne są wszystkie opowiadania wraz z audiobookami:

<https://zabytki-reaguj.nid.pl/>.

Kampania została zrealizowana w ramach zadań wpisanych w Krajowy Program Ochrony i Opieki nad Zabytkami na lata 2019-2022, dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.